

La universitat s'internacionalitza

La venerable institució de la universitat s'internacionalitza. És un fenomen encara limitat, però en progressió exponencial.

Quant a un dels aspectes centrals, la mobilitat d'estudiants, els grans beneficiats en seran les universitats dels països desenvolupats, particularment els anglosaxons, que gaudeixen de dos avantatges. El primer és la llengua, perquè una de les motivacions principals per a estudiar fora del país propi és aprendre anglès. Al curs acadèmic 2008-09, per exemple, hi va haver un augment notable d'estudiants xinesos als EUA. A Obama li serà difícil d'aconseguir –com ha anunciat no fa gaire– que el nombre d'estudiants nord-americans a la Xina sigui d'una magnitud comparable. El segon avantat-

Andreu Mas-Colell

UPF i Barcelona GSE

ge és que les universitats anglosaxones tendeixen a operar amb un model econòmic molt ben adaptat a la mobilitat d'estudiants. Bàsicament, es tracta d'un model en què el contribuent del país no subvenciona l'estudiant extern, i això fa que l'atracció d'estudiants sigui fàcilment escalable. És prou clar que a les universitats d'uns altres àmbits culturals els caldrà fer esforços significatius per

afrontar la competència. Un d'aquests canvis, estiguen-ne certs, serà la multiplicació de les ofertes docents en anglès.

També veurem, de manera creixent, com els professors canvien d'universitat al llarg de la seva vida, impulsats per aspiracions de millora o de seguiment de carreres conjuntes amb la parella. Una altra raó, diguem-ho de passada, que anirà convertint l'anglès en la llengua franca de les universitats.

I fins i tot la direcció de les universitats s'internacionalitzarà. Fixem-nos en la figura del rector. Els rectors de les universitats de l'Europa continental han estat tradicionalment designats entre els professors de la universitat. Això comença a canviar. Esmento dos exemples que ens toquen de prop. El rector de la Universitat de Luxemburg és Rolf Tarrach, que hi va ser nomenat essent catedràtic de la Universitat de Barcelona. El seu primer nomenament a la universitat de la qual és rector va ser com a rector. El president de l'Institut Universitari Europeu és Josep Borrell, que tampoc no hi tenia cap relació contractual prèvia. En tots dos casos les universitats varen buscar d'una manera oberta el candidat idoni per a la posició. La reforma universitària recent, i molt important, de Finlàndia va en la mateixa direcció. Ara bé, a molts llocs d'Europa –també a casa nostra– això no es fa. Hi ha una preferència forta, i en molts casos un requeriment legal (és el cas de les nostres universitats públiques), a favor dels candidats interns. El meu parer és que la proporció de rectors designats externament seria un bon índex del grau d'internacionalització de les universitats europees. Un objectiu raonable fóra que d'aquí a vint anys el 10% dels rectors europeus haguessin estat designats externament. Caldria excloure d'aquest càlcul les universitats britàniques. Aquestes ja ara cerquen els seus *vice chancellors* externament de manera rutinària. El factor lingüístic hi va a favor. Molts *vice chancellors* britànics procedeixen de la Commonwealth. Però això no ho explica tot. Quants rectors d'universitats espanyoles coneixen que hagin estat contractats per les credencials guanyades com a autoritats acadèmiques a l'Amèrica Llatina?

Universitat de València